

Hela Malmö

Melica på ett tvådagars besök sydvart

Slingrar och vrider sig. Något anorektisk och lite spänd med revbenen som lyser igenom. Men det handlar nog mer om ett uttryck och inte så mycket om hälsa. Fast runt kring hens fötter verkar man må bra. Jag får den känslan när jag går i de arkitektritade gränderna med en rå vind och regn från sundet i ansiktet. Från stora fönster sipprar mys och värme. Plasmateveblått och orange speglas i glansiga fasader. Ja, här verkar Malmö ha hälsan.

– Här är vi inte så konfliktfyllda, som i Lund eller för den delen i er stad, vi ältar inte. När vi redan hade den största bockkranen, så var det inte svårt att få igenom att bygga torson säger en av Malmö stadsplanerare som vi träffar på vår resa trettio mil söderut.

Det var annorlunda på nittitalet då Malmö förlorade 27 000 jobb mellan 1990 och -95. Med en medveten strategi att skapa kunskapsstaden istället för fokus på varv- och industri har man lyckats vända skutan.

Utförsäljningen av Sydkraft och skatteutjämningsbidrag mellan kommuner lade grunden till den goda ekonomi som Malmö haft i princip fram till idag.

På de gamla stapelbäddarna och SAABområdet där det aldrig byggdes en bil, finns fortfarande potential att skapa mer av det som gäller, den hållbara staden.

I kvarteret Fullriggaren finns nu några av landets mest

Kallt utåt, varmt inåt. En kritisk röst om
Västra hamnen som jag är beredd att hålla med.

klimateffektiva bostäder. När stadsdelen är fullt utbyggd blir det plats för 10 000 invånare och 20 000 arbets- och studieplatser. Med utrymme för fler biotoper, det är bara att häcka i någon av de gula fågelholkarna på en av de gröna väggarna utan att stå i kö eller lägga ett fett bud.

En grön och en enad stad. Tät. Med mindre barriärer. "Bygg Malmö helt", var ett av slagorden i valrörelsen från Socialdemokraterna. Kritiskt kommenterat av oppositionen som undrade vad de ville göra för att bygga Malmö helt efter att ha spenderat 20 år på att bygga isär staden.

– En mångfacetterad stadsdel med liv, rörelse och utrymme för möten mellan folk med olika bagrunder av alla slag. Det tycker kommunstyrelsens ordförande Ilmar Reepalu (s) att jag ska få känna i Västra hamnen enligt Malmös stadstidning 1304

Sorry, den där riktiga stadskänslan med sin speciella puls hittar jag inte här ute idag. Det blir skämsk tupp och god ale på genuina Grand i centrum istället. Och fortsättning med blues på Kulturbolaget, en sjyst tisdagkväll inne i centrala Malmö.

Ett rosa stråk

Frukosten på hippa Barista innehåller en introduktion till hur man jobbar med den sociala hållbarheten. Moa Björnson, miljöstrateg på Miljöförvaltningen och med bakgrund som kaospilot, förklarar hur man arbetar med att engagera och stärka olika grupper i Rosengård. Inte minst unga kvinnor. Detta omtalade område, dit vi ska idag.

Till skillnad mot Göteborg så ligger miljonprogramsområdena närmare centrum här. Det tar bara åtta minuter att cykla på en av stadens totalt 47 mil cykelleder från centrum dit ut. Känd som Zlatans hemort, mångkulturellt och inte utan motsättningar.

Vi stadsvandrar, smakar på Malmö. Bokstavligen, när en frukthandlare på Möllevångstorget med ett leende bjuder på en citrus. De rosa cykelräckena bryter av mot fasadernas patina. En Jesuspark och igensatta små industrifasader kompletterar min bild av den här delen

av stan. Idag lime, rosa och brunt, igår mera av vitt och ockra. Malmöpaletten fylls på.

Rosengård, vi är världen. Väggmålningen som hälsar oss välkomna och skyltar som jag inte kan läsa, kupoler på torget, porträtt av olika nationaliteter på miljonprogrammets fasader och kläder av annat stuk. Mitt i världen, jo. Kosmopolitiskt, ja. Jag reser.

Vi kopplar upp via mobilen och musiken drar ut några av oss i en breakdance, nåja, på den röda plattan med de rosa accenterna. Det är den plats man skapat som en offentlig scen i stadsrummet, inte minst för unga. Nu senast inför valet för att engagera, diskutera och agera. En av de aktiverer som SDF Östra Malmö jobbat väldigt aktivt med. Det berättar Geogina Simicic, ungdomsinformatör som vi träffar på utanför stadsdelskontoret. Hon tycker att det gäller att ta vara på den kraft som finns i Rosengård.

Är det områdets inneboende styrka som man vill manifesterar i det planerade bygget, Culture Casbah. En slags kubsrapa med lädor på höjden. Grönt och frodigt. Casbah, från hebreiska, var ett slags fästningsbygge, dit stadens ledare kunde dra sig undan för att därifrån försvara staden vid angrepp. Det var också ett bevis på välstånd att man kunde hålla sig med den typ av byggnad.

– Utgångspunkten var att försöka ta tillvara en naturlig nod, där människor rör sig i området och där det finns en bra möjlighet att skapa ett stråk som

binder ihop Rosengård och centrala Malmö, säger Susanne Rikardsson, affärsutvecklingschef på MKB fastighets AB.

Förslaget har vunnit i en internationell arkitekt-tävling. För andra gången på åtta år har Malmö fått en utmärkelse, förra gången var det Turning Torso.

Culture Casbah vill visa på den vertikala stadens möjligheter. Inte alla vi träffar är odelat positiva till komplexet. Är det dessa höga noder som bygger bort barriärer? Alla möjliga, skillnaderna inom Rosengård är större än kontrasten mellan Malmö centralt och stadsdelen i sig. Vi får se, första spadtaget tas under 2015.

Inne på Rosengårds affärscenter får jag ännu ett intryck av att jag är ute och reser. Frånvaron av hippa galleriors glas och krom och en nedtonad ljussättning skapar en känsla av att vara längre bort än tre timmar hemifrån. Männen, mest män ja, i grupper kring borden förstärker intrycket av någon annanstans.

Rykten går att detta centrum nu är sålt till utländska intressen. Om det stämmer så verkar en del av denna stadsdel åter vara utsatt, på gott och ont ...

Hos Yallatrappan fyller vi på mer av multikulturellt. Vi blir stolt serverade en vällagad, välkryddad och välfylld lunch i deras egen bokal. En spännande, kreativ kombination av boende och verksamhet i bottenplanet på ett hyreshus i denna dynamiska stadsdel.

Klart att det går att fylla på här i Malmö, med 31 procent av stadens invånare födda utomlands och 178 länder representerade.

Jalla, jalla!

Grönt ljus i Augustenborg

Ännu ett landmärke ska resas i staden. Vi är i Augustenborg, Malmös första renoverade miljö- och klimat-anpassade stadsdel. Här har man startat bygget av ett 14 våningars högt energihus, Greenhouse. Nu ska hyresgästerna bo och leva klimatsmart på höjden.

I Augustenborg har man förvaltat ideerna om ett grönt samhälle på flera sätt. På utställningen med varianter av gröna taklösningar ser vi hur olika biotoper främjas, ökade möjligheter för sällsynta och hotade arter och hur dagens klimatsvängningar kan kompenseras.

En inspirerande guidning av Klara Asp får oss att reflektera över hur många olika metoder som kan samverka. Gröna tak där uppe och alternativa lösningar för att ta hand om dagvatten där nere.

Vatten är vackert. Vi går mellan husen runt dammar och över små broar i vardagens parkmiljö. Vid senaste hundraårsregnet så klarade Augustenborg sig mycket bättre än många andra delar av Malmö.

För stunden lite mätt på grönt, funderar jag på hur länge sådant här ska vara studieobjekt. När blir det en självklarhet? Fast då får väl Melica som de gröna konsulter vi är byta färg. Till de röda.

Via Lund

På tåget hemåt passerar vi Lund igen. Där denna tvådagars utflykt började med en titt på resultatet av Melicas konsultjobb för att rena vattnet till bäckarna på gamla deponin St Hans backar. En av Lunds största avfallsplatser fram till 60 talet.

Fortfarande är vi de gröna konsulterna.

Stort tack till er alla som hjälpte oss att upptäcka mer av er stad. Vi ser fram emot fortsatt arbete för en hållbar stadsutveckling.

Annika Kruise, projektledare,
Miljöförvaltningen

Moa Björnson, miljöstrateg,
Miljöförvaltningen

Geogina Simicic, ungdomscentret Bricks
i Rosengård

Klara Asp, Scandinavian
Greenroof Institute, Augustenborg

och inte på bild

Tyke Tykesson, arkitekt
på strategiavdelningen på
stadsbyggnadskontoret

Tor Fossum, dito

Lotta Hansson, arkitekt på
stadsbyggnadskontoret

Magdalena Alevra, dito

Elisabeth Corengia, studiebesöksansvarig
på stadsbyggnadskontoret

Engel Livaja, ungdomscentret Bricks i
Rosengård

21-22 oktober 2014

Melica gröna konsulter
www.melica.se

Text & foto Thomaz Grahl

Från centrum tar det bara åtta minuter att cykla hit ut, eller som vi, gå ett rosa stråk.

Välkomna till ett hörn i Europas triangel

Hungriga Melicaner snart redo för nya upptäckter av Malmö.